

ÖZET

Teknoloji ve iletişimin artmasıyla büyük bir değişim içine giren günümüz toplumları, hızlı endüstrileşme, kentleşme ve bunlara bağlı nüfus artışı sorunlarıyla da uğraşmaktadırlar. Bu sürecin oluşturduğu teknolojik ilerleme ve kentlerdeki hızlı nüfus artışı yaşam biçimini etkileyerek, sağlık bakımına verilen önemi ve genel hastanelere olan talebi de arttırmıştır. Artan nüfusun sağlık ihtiyacının karşılandığı hastanelerimizde, bu değişime cevap verebilmek, nitelik ve nicelik açısından, tıbbi ve teknolojik gelişmeler, hastalık dokusu ve nüfus artışına bağlı nedenlerle değişim geçirmekte, yeni düzenlemelerle modernize edilmekte veya artan kapasite karşısında, ek binalarla büyütölmek zorunda kalmaktadır.

Sağlık sisteminin odak noktasındaki hastaneler sosyal, teknik ve çevresel değişimlerin oluşturduğu verilere göre, toplumun sağlık gereksinimlerine uygun olacak yeni düzenlemelerle cevap vermek durumunda kalmaktadır. Bunun için planlama, hata ve eksiklerinden doğacak zaman ve maddi kayıpların önlenmesi amacıyla, planlama konularına sistemli bir yaklaşımda bulunularak, genel hastanelerin gelişime bağlı uzun vadeli planlama sorunları ve çözüm yollarının aranması, bu tezde konu edilmektedir. Bu bakışla, hastanelerin gelişimine bağlı değişim, yenileme ve büyümelerinin fizibilite, rapor ve çalışmalarıyla önceden saptayarak, kullanım ihtiyacına bağlı gereksinimlerinin karşılanabilmesi için olabilecek hastane gelişmelerinin ve çözüm yollarının, planlama sürecinde araştırılarak incelenmesi amaçlanmıştır. Genel hastanelerin uzun vadeli planlamasıyla, gelecekteki gelişim ve değişimlerin planlama kapsam ve süreci içinde incelenmesiyle araştırma bulguları oluşturulmuş ve bu yöndeki araştırmalar ışığında örnekler yardımıyla açıklanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Sağlık planlaması; hastane planlama-programlama evreleri; hastanelerde gelişim-değişim-büyüme ve yenilemeler; bütüncöl programlama modeli.

ABSTRACT

As the technology and communication increases, today's societies strive against the associated problems of rapid industrialization, urbanization and population growth. The process of technological progress and rapid population growth in urban areas have affected the life style and increased the demands of health care and hospitals. The hospitals those meet the needs of the growing population undergo changes in order to meet the quality and quantity for medical and technological advances due to disease variety and population growth, and are either modernized or expanded with new building additions.

The hospitals, on the focal point of health care system, have to respond to social, technical and environmental changes by new adjustment that will meet the health needs for society. This thesis discusses the short term, long term and very long term planning issues and search for solutions with a systematic planning approach for the development of general hospitals so that the time money losses are avoided due to errors and missing parts of the plan. With this aim, the development of the general hospitals with their change, renewal and growth are searched through making feasibility studies, reports and other related studies beforehand to assess the solutions to meet the needs of the users during the planning process.

Keywords: Health planning; hospital planning and programming stages; exchanges-growths, renewals and developments in hospitals; integrated programming model.

TEŞEKKÜR

Bu doktora tezi çalışması esnasında, bana destek olan ve bilgi birikimini benimle paylaşan değerli hocam, Prof. Dr. Sayın Bilge IŞIK'a, bilgi birikimimi bu tez çalışmasına yansıtabilmem için beni her zaman ve her şartta destekleyip yüreklendiren, bilgi ve tecrübesini benimle kalbi şekilde paylaşan ve değerli vaktini hiçbir zaman benden esirgemeyen değerli hocam, Mimarlık Fakültesi Öğr. Üyesi Yrd. Doç. Dr. Sayın Enis Faik ARCAN'a, tez jürisi sonrasında gösterdiği özel ilgi ve yardımlarından dolayı U.K.Ü. Mimarlık Fakültesi Öğr. Üyesi Doç. Dr. Sayın Sevinç KURT'a, tez çalışmam süresince, her an ve şartta bana yardım ve desteğini esirgemeyen değerli dostum, meslektaşım, Mimarlık Fakültesi Öğr. Üyesi Dr. Sayın Kozan UZUNOĞLU'na ve gerekli durumlarda benden yardımını esirgemeyen değerli arkadaşım, Mimarlık Fakültesi Öğr. Üyesi Dr. Sayın Havva ARSLANGAZI'ye teşekkürü bir borç bilirim.

Bu tezin ortaya çıkışındaki süreçte ve doktora çalışmalarım boyunca benden her türlü desteklerini esirgemeyen başta Kurucu Rektörümüz Dr. Sayın Suat GÜNSEL'e, Rektör Yardımcısı Prof. Dr. Sayın Şenol BEKTAŞ'a ve Öğrenci İşleri Daire Başkanı Sayın Ümit SERDAROĞLU'na da, teşekkürü bir borç bilirim.

Son olarak da, fakültede oluşan her türlü akademik ve idari konulardaki sorunların çözülmesinde gösterdiği irade ile her türlü yardımlarını esirgemeyen ve gölgesini her zaman yanımda hissettiğim, hizmet anlayışı ve sağladığı motivasyonla, göreve geldiği günden itibaren farklılık yaratan Dekanımız Prof.Dr. Uğurcan AKYÜZ'e, teşekkürü bir borç bilirim.

Tüm eğitim hayatım boyunca ve bu tez çalışmamın her anında, benden maddi ve manevi desteklerini esirgemeyen aileme de, sonsuz teşekkürü bir borç bilirim.